

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social

اجتماعی

بهرام رحمانی

۱۵ فبروری ۲۰۱۸

روز ولنتاین، روز عشق یا روز عشاق بر عاشقان خجسته باد!

اما بی‌تردید روز ولنتاین، تنها روز عشاق نیست روز عشق ورزیدن به تمامی کسانی‌ست که به یادشون هستیم! روز عشق ورزیدن به آزادی و همبستگی، صلح و امنیت، دوستی و برابری در تمام جهان است!

سده‌های میانه و سپس فرهنگ مدرن غربی روز ابراز عشق است که این مناسبت هر سال در روز ۱۴ فبروری برگزار می‌شود. اما تاریخچه کامل و دقیق ولنتین در دست نیست و آنچه از پیشینه این روز می‌دانیم با افسانه‌ها در آمیخته است.

در کشورهای اروپایی و امریکائی دادن شکلات به عنوان هدیه روز ولنتین از شهرت خاصی برخوردار است. تزئین شکلات و پختن انواع آن نیز از آداب این روز به‌شمار می‌رود.

برخی از علمای اسلامی، روز ولنتاین را حرام می‌دانند. دولت‌های اسلامی، این روز را ممنوع کرده‌اند! در ایران از سال ۱۳۸۹ تولید انواع پوستر، بروشور، جعبه و کارت‌های تبلیغاتی با نمادهای قلب، نیم قلب، گل رز قرمز و هر گونه فعالیتی مبنی بر اطلاع‌رسانی در این روز ممنوع است و از سوی مراجع قانونی با مغازه‌دارها و افراد متخلف برخورد قانونی می‌شود. اساساً حکومت اسلامی ایران، از موضع ارتجاعی و جهل و جهالت و خشونت‌طلبی

سران و گردانندگان آن، با هر نوع شادی و جشن و سرور مردم سر خصومت و دشمنی دارند به طوری که هر سال به صدها دختر و پسری که در جشن‌ها دستگیر کرده‌اند بی‌رحمانه شلاق می‌زنند.

عربستان سعودی، فروش محصولات مربوط به روز ولنتین مانند گل رز را از سال ۲۰۰۲ ممنوع کرده و پولیس مذهبی این کشور از مغازه‌داران خواسته تا چنین چیزهایی را به فروش نرسانند.

در مالیزیا، برخی مقامات حکومتی و مذهبی به دلیل آنچه که «نامتناسب بودن» این جشن را با فرهنگ مسلمانان آن کشور می‌دانند، با بهراه‌اندازی کمپین ضد ولنتاین، تلاش کرده‌اند تا جلو مردم را از برگزاری مراسم روز ولنتاین بگیرند.

مقامات حکومتی و قضائی کشور پاکستان روز ولنتاین را فرهنگی غربی دانسته، آن را مغایر با آداب و فرهنگ پاکستان خواندند و برگزاری هرگونه مراسم و گرامی‌داشت این روز را ممنوع اعلام کرده‌اند.

اما با راه افتادن اینترنت در سال‌های اخیر، فضای سانسور دولت‌های مختنق شکسته شده و همچنین ارسال کارت‌های ولنتاین الکترونیک رواج پیدا کرده است به طوری که تنها در سال ۲۰۱۰ بیش از ۱۵ میلیون کارت ولنتاین الکترونیک ارسال شده بود.

در برخی از کشورهای امریکای لاتین مانند مکزیکو و کلمبیا ولنتاین روز «دوستی و عشق» نامیده شده است و در این روز مردم علاوه بر محبوب‌شان از دوستان‌شان نیز قدرانی می‌کنند. در کوریای جنوبی ولنتاین، همچون جاپان برگزار می‌شود با این تفاوت که مردان و زنانی که در ۱۴ فیبروری و ۱۴ مارچ شکلات هدیه نگرفته‌اند به رستوران می‌روند و نودل سیاه می‌خورند و بر زندگی مجردی خود ناله می‌کنند.

در بین سنت‌هایی که از طریق فرهنگ غربی در دنیا رواج یافته هیچ‌کدام به اندازه ولنتاین موفق نبوده است. چنان‌که طبق آمار در کشورهای آسیای شرقی، عشاق گران‌بهاترین کادوهایشان را به مناسبت این روز تهیه می‌کنند. این روز که دورانی در قرون وسطی در اروپا گرامی داشته می‌شد امروز در بیش‌تر کشورهای جهان، این جشن محبوبیت بیشتری یافته است هرچند که فرهنگ‌های سنتی آغشته به مذهب به مخالفت با آن برخاسته‌اند چنان‌که در هند آن را یک سنت «امپریالیستی» می‌نامند و یا حاکمیت‌های اسلامی، گرامی‌داشت این روز تقبیح و ممنوع کرده‌اند.

اولین بار در قرون وسطی پیوستگی روز ولنتاین و عشق جسمانی در آثار جفری چاسر شاعر انگلیسی قرن چهاردهم مطرح شده است. در این مناسب عشاق با اهدای گل، شیرینی و ارسال کارت تبریک ابراز عشق می‌کرده‌اند. از قرن

نوزدهم کارت‌های گرامی‌داشت ولنتاین به صورت انبوه تولید می‌شود. در قرن بیستم کادوهای ولنتاین از گل و شکلات فراتر رفت و جواهراتی مخصوص اهداء در این روز طراحی شد.

جفری چاسر در حدود سال ۱۳۴۰ میلادی در لندن متولد شد. در کودکی مدتی نوکر و غلام همسر لیونل، دوک کلارنس بود. به سال ۱۳۵۹ در نهضت نوینی که در فرانسه پدید آمد، شرکت جست و دستگیر گردید، ولی سال بعد آزاد شد. در سال ۱۳۶۶ با فیلیپا روت ازدواج کرد، سپس به مدت ده سال در مأموریتی سیاسی در ایتالیا، فلاندر (بلجیم امروز)، فرانسه، و لمباردی خدمت کرد و با نویسندگان معروف زمان خود آشنا

شد.

در قرن ۱۴ میلادی و با ظهور چند نویسنده مقدمات تغییر و تحولی اساسی و شکوفا شدن جوانه‌هایی از دوران پرشکوه رنسانس در قرون ۱۶ و ۱۷ میلادی فراهم آمد. اما از میان همه نویسندگان این دوران، جفری چاسر (Geoffrey Chaucer) مشهورتر است. او که عنوان پدر ادبیات انگلیسی را از آن خود کرده است به عنوان اولین نویسنده واقع‌گرا و طنزنویس شناخته می‌شود. وی و وایکلیف در نوشتن آثار خود گویش رایج در منطقه مرکزی انگلستان (یعنی لندن و شهرهای مرکزی) را انتخاب کردند. از همین رو است که این گویش خاص و نه گویش‌هایی که در مناطق شمالی و جنوبی انگلستان رایج بود، اولویت پیدا کرد. در سال ۱۳۵۹ میلادی که انگلستان فرانسه را تصرف کرد، جفری چاسر به عنوان اسیر جنگی توسط سپاه فرانسه گرفته شد و پادشاه انگلستان برای آزادی او ۱۶ پوند پرداخت کرد. جفری چاسر در زمانی که در دستگاه قدرت فعال بود چند سفر به فرانسه و ایتالیا داشت. این سفرها در آثار او نقش بسزایی داشت، چرا که در این جریان بود که با آثار دانته آلیگیری، پترارک و بوکاچیو آشنا شد.

چاسر در آثار ابتدائی و منظوم خود سبک فرانسوی و ارجاعات به متون کلاسیک را پیش گرفت. اما اثر برجسته او قصه‌های کنتربری از این قاعده مستثنا بود. او در این اثر توانست الگوئی واقع‌گرا در نویسندگی پیریزی کند که برای قرن‌ها در ادبیات انگلیسی باقی ماند. هر داستان در این مجموعه متناسب با موضوع، زبان و ویژگی‌های کلی گوینده داستان‌ها نگاشته شده است.

قصه‌های کنتربری به زبان شعر نگاشته شده و به عنوان اولین مجموعه داستان کوتاه در ادبیات انگلیسی شناخته می‌شود. داستان از بهار سال ۱۳۸۷ میلادی آغاز می‌شود که گروهی از زائران در سفر ۶۵ مایلی در جهت جنوب غربی به سمت کنتربری و بارگاه قدیس مقدس، توماس ایکت در حرکت هستند. در این سفر مذهبی، هر کدام از اشخاص برگزیده شده از ناحیه چاسر نماینده قشر خاصی از اجتماع هستند. چاسر از همان آغاز قصد داشت که هر کدام از زائران دو داستان در رفت و دو داستان در برگشت از بارگاه مقدس، تعریف کنند که با این حساب ۱۲۰ داستان نگاشته می‌شد. این در حالی است که چاسر پیش از این که بتواند کتاب خود را به پایان برساند از دنیا رفت و تنها ۲۴ داستان نوشته شده است.

در قسمت پیش درآمد کتاب قصه‌های کنتربری چاسر گردهم آمدن ۳۰ مرد و زن در کاروانسرای تبرد (Tabard) را توصیف می‌کند. هیچ کدام از شخصیت‌ها شبیه به دیگری نیست و تنها وجه اشتراکشان در این است که همگی برای زیارت محل دفن توماس ایکت که دو قرن پیش در کنتربری خاک شده است راهی هستند. در این گردهمایی برای سرگرم کردن خود در مسیر تصمیم گرفته می‌شود که هر یک داستانی تعریف کنند و صاحب کاروانسرا که در جایی با نام هری بیلی خوانده شده است به‌عنوان داور اصلی انتخاب شود که در آخر به کسی که جذاب‌ترین داستان را گفت غذائی رایگان هدیه کند. پیش درآمد اصلی کتاب که در ۸۶۰ مصرع نگاشته شده است از جهت توصیف واضحی که از هر یک از شخصیت‌ها ارائه می‌دهد مشهور است. در ادامه اشاره‌ای به قسمتی از این توصیفات شده است:

- نجیب زاده‌ای که در جنگ‌های بسیار شرکت کرده و در آرزوی آزادی و تواضع به سر می‌برد.
- راهبه‌ای که خلاف تصور غالب در اجتماع شخصیتی صمیمی و مهربان دارد و از آداب معاشرت اجتماعی با خبر است.

- کشیشی فربه که با چکمه‌های فاخر و جامه خردارش بر زین اسب می‌خرامد و تصور رایجی که راهبان را به ماندن در صومعه توصیه می‌کند را به سخره می‌گیرد و به شکار کردن عشق می‌ورزد.

- راهبی که خدمتکاران مشروب فروشی و مالکان زمین دوست او هستند، کمک کردن به مریضان و مستضعفان را مبتذل می‌خواند و اعتقاد دارد کمک کردن به کسانی که پول نان شب‌شان را ندارند فرد را به جایی نمی‌رساند بلکه باید دست کسانی را گرفت که مالک هستند و وضع مالی خوبی دارند.

- بازرگانی که مقروض بودن خود را مخفی می‌کند.

- محقق از دانشگاه آکسفورد که در راه علم حاضر است نان شبش را هم بدهد.

- حقوق‌دانی که از قانون‌هائی که قابلیت سوءاستفاده دارند باخبر است و همیشه خود را مشغول‌تر از آنچه که هست نشان می‌دهد.

- زنی از شهر بٲ (Bath) که خلاف تعلیمات مسیحیت و محدودیت‌های آن زمان، ۵ بار ازدواج کرده است.

- کشیش بخشی (parson) که از تمام صفات عالی انسانی برخوردار است. برای او ثروتمند و مستضعف یکی است. او مسیر را پیاده می‌رود و از نظر اعتقادی و هم از جهات اعمال همانی است که تعلیم می‌داد و مسیحیت واقعی می‌پسندد.

این توصیفات که تنها خلاصه بخشی از پیش درآمد کتاب قصه‌های کنتربری هستند نشان‌دهنده فساد اجتماعی حاکم در انگلستان قرن ۱۴ میلادی است. فقر و نداری از یک طرف و فساد در درون کلیسا از طرف دیگر و پیروی مردم از خرافات و سخنان دروغ کلیسا شاکله اصلی آن دوران را تشکیل می‌دهد. چاسر با توجه به اعتقادات رایج آن دوران و نگاه تیز و زبان بذله‌گوی خود توانسته است به زیبایی فسادهای اجتماعی را هم‌چون طبیبی مهربان تشخیص دهد.

قصه‌های کنتربری تا اندازه زیادی تحت تأثیر دکامرون بوکاجیو نگاشته شده است. بوکاجیو در دکامرون ۱۰ مرد و زنی را توصیف می‌کند که هر دو متعلق به طبقه اشرافی هستند این در حالی است که انتخاب چاسر مردمی‌تر است. هر کدام از شخصیت‌هائی که چاسر با ظرافت انتخاب کرده است گواهی وضعیت بریتانیای آن زمان است. خلاف دکامرون که افرادی را توصیف می‌کند که از طاعون در حال فرار هستند، چاسر مردمی را وصف می‌کند که با میل و اراده راه سفری طولانی را در پیش گرفته‌اند. در دکامرون به‌طور حتم نسبت به روحانیون جامعه آن زمان ایتالیا توسط ده تن قصه گو نقدهائی وارد شده است...

چاسر داستان‌های کنتربری را با چنان مهارتی سرود و در طی نیم قرن سیر و سیاحت و سیر آفاق و انفس قهرمانان متعدد داستان از طبقات مختلف را چنان زیبا و مناسب در منظومه خویش جای داده است که آدمی دردها، خنده‌ها و ناکامی‌های آن‌ها را حس می‌کند. در میان قهرمانان شهسوار، پسر شهسوار، مباشر، راهبه، چند کشیش، راهب عاشق پیشه، دانشجوی کشتی‌ران، مسافرخانه‌چی و ... را در این منظومه به وصف و سخن درآورده و روح و جان واقعی در داستان دمیده است.

چاسر مفاسد و معایب جامعه را خوب درک کرده و در مجموع ۵۰ داستانی که وعده داده، فقط ۳۲ داستان را سروده است اقتباس‌ها از منابع مختلف دیده می‌شود اما از طبع توانای شاعر نیز مطالب بکر پدید آمده است. در خفایای روانی شخصیت‌های داستان کاوش کرده و به زبان هر یک به مناسبت حال آن‌ها سخن گفته است. از خطاها و حقارت‌های آدمی خوب آگاهی دارد و نقائص بشری را خوب می‌شناسد و هجو عمیق از قبايح و آلودگی‌ها می‌کند. از خرافه‌پرستی عهد خویش دور بود.

وی انسانی با نشاط و پر قدرت و در نویسندگی پرشور و رسام و مصدر زندگی مردم انگلستان قرن چهاردهم بود. وی از جوانی از مطالعه کتاب غفلت نکرد، سفرهای داخل و خارج انگلستان وی را شاعری توانا کرد مخصوصاً ادبیات ایتالیایی در وی تأثیر گذاشت، روزگارش با اعانات و کارهای دولتی که می‌کرد می‌گذشت و چون مُرد، او را به واسطه

این‌که مستأجر املاک دیر وست‌مینستر بود در این گورستان به خاک سپردند نه به‌خاطر شاعری! چاسر مطالعه را خیلی دوست می‌داشت و بعد از اتمام هر شغل موظف، خود را به کتابهایش می‌رسانید و غرق در مطالعه می‌شد. کتاب دوشس، انجمن ماکیان، افسانه‌های زنان خوب، خانه شهوت را به نظم درآورد تسلی بخش [فلسفه](#) اثر بئوتیوس Boethius را ترجمه کرد. در سرودن منظومه ترویلوس و کریسید گرچه طولانی و شاید خسته‌کننده است، ولی بزرگترین شعر روانی انگلستان است که از آثار کاجیو استفاده کرد و بر ۲۷۳۰ بیتی که از بوکاجیو گرفت ۵۶۹۶ بیت نیز افزود.

کریسید برای رسیدن به معشوق می‌بایستی ۶۰۰۰ بیت بخواند تا به معشوق برسد و چون لحظه‌ای از وصال گذشت چاسر بساط عاشق و معشوق را بر هم می‌ریزد و جدائی میان آن در هم می‌ریزد و جدائی میان آن دو می‌افکند موضوع این منظومه از یونان باستان اقتباس شده و قهرمان چاسر چون ترویلوس به دست آخیلیس کشته می‌شود با دعای زاهدانه‌ای درباره آب، ابن و روح القدس داستان را پایان می‌دهد.
روز و النتاین بر همه دوستانم خجسته باد!

ترانه سلطان قلب‌ها تقدیم به شما:

https://youtu.be/M_PUC-phTI